

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor závěrečné práce: Veronika Marešová

Název práce: Galerijní a muzejní edukace Neslyšících

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.

Odborná konzultace: Mgr. et Bc. Ivana Hay Tetauerová

Oponent závěrečné práce: doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

Obor: B VV-SPG 20 (0114RA320002, 0113RA190001)

Akademický rok: 2023/2024

Obsah a cíl práce

Autorka bakalářské práce Veronika Marešová se zabývá galerijní a muzejní edukací neslyšících osob. Cílem výzkumně zaměřené práce je upozornit na problematiku, která je v rámci vzdělávání dosud okrajová. Zaměření práce je plně v souladu s výzkumnými záměry katedry (Horizon 2020 AMASS, Horizon Clivie), oceňují, že vychází z jejich poznatků a využívá odborných vztahů. Práce je výbornou ukázkou citlivého, inkluzivního přístupu k výtvarné edukaci. Osvěta týkající se kultury Neslyšících je důležitá. Zprávu o deficitech, které ve vztahu ke kulturní minoritě jako majorita jistě máme a o bariérách, které naše společnost klade, možná neuslyšíme rádi.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Je logická, zřejmá a funkční.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Teoretická část poskytuje funkční background výzkumné sondě. Nejprve poskytuje náhled na problematiku sluchového postižení a popis kompenzačních pomůcek, tradičně z medicínského pohledu, který však dále rozšiřuje o aktuálně pojatý (kulturní, dekolonizovaný) pohled na komunitu Neslyšících a její kulturu. Vědoma si vlastní perspektivy, dokázala autorka vytvořit komplexní východisko pro předkládanou práci. Připojila mnoho praktických informací týkajících se např. kultury a zvyků Neslyšících, tlumočení do a ze znakového jazyka, simultánního přepisu, možností neslyšících navštívit kulturní instituce a dostupnosti jejich programů.

Výzkumná část přináší množství nových – pro slyšící veřejnost dosud nezmapovaných skutečností. Ojedinelá je zpráva o realizovaném výstavním projektu Slezského muzea v Katovicích *Glusza* věnovaném kultuře Neslyšících, z něhož čerpala autorka množství informací, které nejsou běžně dostupné (Jazyk a komunikace; Identita Neslyšících). Uvedené rámuje věcnými informacemi o výtvarném vzdělávání neslyšících žáků (kurikulum, historie, stupně podpory). Další zcela nové poznatky přinášejí kapitoly 3.4, 4.4 - 4.6, věnované českým neslyšícím umělcům, kurikulu De`VIA a významu výtvarné výchovy ve vzdělávání neslyšících. Výzkumné postupy zahrnují pozorování (participativní náslechy vzdělávacích programů v muzeích a galeriích) a rozhovory s experty.

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl)

Za tvůrčí přínos práce považují třístupňový návrh programu pro neslyšící žáky 2. st. ZŠ ve stálé sbírce Středověkého umění v Čechách a střední Evropě 1200-1550 Národní galerie v Praze, zahrnující (1) výklad relevantních pojmů (legenda, patron, atribut aj.), které mohou být pro neslyšící žáky neznámé, (2) výklad o patronech neslyšících F. Saleském a F. Smaldonem, a (3) analýzu vizuálních skutečností, které by mohly být žáky interpretovány ve vazbě na znakový jazyk. Navržený program je genézí výzkumných zjištění uvedených

výše. Program nebyl z finančních a organizačních důvodů realizován, autorka avizuje svůj záměr jej pilotovat ve spolupráci se základní školou pro sluchově postižené žáky v Praze Radlicích, a pokračovat tak ve výzkumu formou diplomové práce.

Jako skutečnost, která překračuje rámec běžné práce, vnímám fakt, že Veronika Marešová realizovala odbornou reflexi návrhu v podobě rozhovoru s neslyšící konzultantkou Ivanou Hay Tetauerovou. Až příliš často se v inkluzivní a humanisticky orientované pedagogice setkáváme s přístupem, v němž majorita v dobré víře připravuje programy pro minority, aniž by s jejich zástupci byly návrhy konzultovány. Na základě výzkumné sondy a odborné konzultace vytvořila autorka práce sérii doporučení pro tvorbu edukačních programů pro neslyšící i slyšící publikum a pro zlepšení komunikace a spolupráce mezi galeriemi a komunitou Neslyšících. Doporučení mohou sloužit nejen dalšímu výzkumu, ale také v profesní přípravě učitelů a lektorů.

Správnost citace a odkazů na literaturu

Uvedené zdroje cituje autorka systematicky, v citacích se objevují drobné formální nepřesnosti. Grafické zpracování je v pořádku. Text je formálně a jazykově správně zpracován.

Doporučuji k obhajobě

V Praze dne 25. 4. 2024

Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D.